

Abp Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski w Polsce

Abp Wojciech Polak
Metropolita Gnieźnieński
Prymas Polski

Abp Stanisław Gądecki
Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji
Episkopatu Polski

Abp Józef Kupny
Metropolita Wrocławski

Listopad 2020

Ekscelencje,
Czcigodni Księża Arcybiskupi,

20 listopada 2020 roku Kardynał Henryk Gulbinowicz mocą decyzji radnych pozbawiony został tytułu Honorowego Obywatela Wrocławia. Decyzja ta była efektem stanowiska Stolicy Apostolskiej, wyrażonego w lakonicznym i ogólnikowym komunikacie. Na Księdza Kardynała nałożone zostały surowe, bezprecedensowe kary. Sformułowano też niezwykle ciężkie oskarżenia o czyny niegodne i o współpracę z byłą Służbą Bezpieczeństwa.

Stwierdzenie o współpracy z SB jest kłamliwym nonsensem.

W takim kształcie, w jakim funkcjonuje ono w przestrzeni medialnej, nie znajduje żadnego potwierdzenia w stanie badań.

W przypadku kwestii o charakterze obyczajowym w przestrzeni publicznej, poza jednostkowym świadectwem o wątpliwej wiarygodności, brak jest jakichkolwiek konkretnych dowodów.

Domagamy się zatem przedstawienia dowodów, opartych o jednoznaczne fakty a nie domniemanie czy pomówienia. Dopiero wówczas będziemy w stanie przekonać się o zasadności wyroku – powziętego zaocznie i wydanego bez uzasadnienia – gdy dowiemy się, jaka była jego podstawa prawna w świetle prawa kościelnego, a także czy Kardynał Gulbinowicz miał możliwość odniesienia się do stawianych mu zarzutów i skorzystania z procedury odwoławczej.

Nasz stanowczy sprzeciw budzi zarzut o współpracę śp. Księdza Kardynała z SB. Ze zgromadzonej i dostępnej w zasobach IPN dokumentacji wynika tylko i wyłącznie, że z księdzem, biskupem, a następnie arcybiskupem Henrykiem Gulbinowiczem prowadzony był jedynie tzw. dialog operacyjny, zaś On sam nigdy nie był „osobowym

źródłem informacji”. Wszelkie oparte o tę dokumentację sugestie, pojawiające się głównie w mediach, a wskazujące na delatorski charakter tych kontaktów czy osiągnięcie dzięki nim osobistych korzyści (z nominacją na wrocławską stolicę arcybiskupią włącznie) nie są zatem niczym innym, jak niedopuszczalnym przekroczeniem obowiązujących w nauce granic dowolności interpretacyjnej i nadużyciem propagandowym.

Dzisiaj, gdy z zadziwiającą łatwością formułuje się gołostowne oskarżenia i feruje „kapturowe”, jak w czasach komunistycznych, wyroki, warto zatem przypomnieć raz jeszcze kwestie oczywiste.

Czujemy się zobowiązani, jako uczestnicy, a zarazem świadkowie tamtych czasów, przypomnieć to, co wiąże się z wrocławskim Kardynałem – jego ogromne, wymierne wsparcie dla idei „Solidarności” i ludzi „Solidarności”. Był z nami od początku ruchu, od sierpniowego strajku. To On udzielił błogosławieństwa strajkującym w sierpniu 1980 roku, a potem poświęcił lokal związkowy przy ówczesnym pl. Czerwonym, wspierając dobrą radą ludzi kierujących „Solidarnością”. To On, nie ograniczając się do symbolicznych gestów, jednoznacznie wspierał niezależny Związek podczas obrad Episkopatu. To Jego postawa przenosiła się na dolnośląskich proboszczów i wikarych, biorących udział w formowaniu niezależnych postaw. To u Niego, jako rzeczywistej opoki, znalazły schronienie fundusze związkowe, owe słynne „80 milionów”. To On otoczył troską internowanych oraz ich rodziny, wspierając, również materialnie, represjonowanych. To On, poprzez tradycyjny, wigilijny opłatek, integrował środowisko akademickie. To On był protektorem Arcybiskupiego Komitetu Charytatywnego, inspiratorem „Tygodni Kultury Chrześcijańskiej”, opiekunem najrozmaitszych niezależnych inicjatyw – od społecznych po artystyczne.

Domagamy się wyjaśnień, i mamy do nich prawo, bo nie kierują nami, sygnującymi to przypomnienie, doraźne, utilitarne względy. Jedynie poczucie, że w chwilach trudnych należy dać świadectwo prawdzie. Pozostać przyzwoitym. Bo choć reprezentujemy dzisiaj różne, czasami odległe, polityczne i światopoglądowe opcje, to doskonale wiemy, kim był dla nas Kardynał Henryk Gulbinowicz.

W imieniu sygnatariuszy

Zapraszamy serdecznie
Lechdyśki Fryguski

Władysław Frasyniuk, przywódca dolnośląskiej „Solidarności”, przewodniczący ZR, RKS i RKW (1981–1989), pseud. więzienny Maolat

Bogdan Zdrojewski, działacz NZS (1980–1985), przewodniczący NZS Uniwersytetu Wrocławskiego (1982–1984), Prezydent Wrocławia (1990–2001), Minister Kultury (2007–2014), senator RP

Stanisław Huskowski, rzecznik Zarządu Regionu Dolnośląskiego NSZZ Solidarność (1981), Prezydent Wrocławia (2001–2002)

Dr Rafał Dutkiewicz, współpracownik RKS w stanie wojennym, pseud. Borys, sekretarz a następnie przewodniczący Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” we Wrocławiu, prezydent m. Wrocławia (2002–2018)

Dr inż. prof. hc Wojciech Myślecki, współzałożyciel Solidarności Walczącej, członek Komitetu Wykonawczego, pseud. Jerzy Lubicz

Barbara Zdrojewska, działaczka „Solidarności” Uniwersytetu Wrocławskiego, przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia (2006–2010) i Sejmiku Województwa Dolnośląskiego (2014–2015), senator RP

Anna Janicka (*secundo voto* Dutkiewicz), kierowała pracami Arcybiskupiego Komitetu Charytatywnego we Wrocławiu w stanie wojennym

Józef Pinior, przewodniczący RKS „Solidarność” (1982–1983), pseud. Tezeusz

Prof. Roman Duda, OKNO (Dolnośląskie Porozumienie Społecznych Komitetów Nauki, Kultury, Oświaty i Zdrowia), współpracownik „Biuletynu Dolnośląskiego”, pseud. Światowid

Prof. Włodzimierz Suleja, współpracownik RKS i RKW „Solidarność” (1982–1989), pseud. Stanisław Stefański, dyr. Oddziału IPN we Wrocławiu (2000–2013), dyr. BBH IPN (2018–IX. 2020)

Prof. Krzysztof Kawalec, współpracownik „Solidarności” podziemnej, publicysta (1982–1989), pseud. K.M-ski, naczelnik Delegatury IPN Opole (2007–2016), dyr. Oddziału IPN we Wrocławiu (2016–2018)

Prof. Tadeusz Wolsza, współorganizator NZS w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego (1980–1981), red. nacz. „Dziejów Najnowszych” (od 2007), członek Rady i Kolegium IPN (od 2011)

Dr Kazimierz Jerie, skarbnik RKS „Solidarność” (1982–1983), pseud. Kajetan

Maria Wanke-Jerie, współpracownik RKS „Solidarność” (1982–1983)

Prof. Aleksander Labuda, członek prezydium ZR Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”, delegat na I KZD, współpracownik RKS i RKW (1983–1989)

Prof. Ludwik Turko, przewodniczący „Solidarności” Uniwersytetu Wrocławskiego (1980–1991), członek Ogólnopolskiej Sekcji Nauki „S” (1981–1989).

Jerzy Duł, przewodniczący TKZ „Solidarność” Kolejarzy Węzła Wrocław (1984–1989)

Rafał Bubnicki, dziennikarz „Z Dnia na Dzień” (1982) i „Obecności” (1986–1989), pseud. Marek Zaborowski

Jerzy Malinowski, członek RKS Dolny Śląsk, Przew. MKK Grabiszyn (1983-1990), red. naczelny „Victorii”, pseud. Czarny, Grzegorz

Kazimierz Kimso, uczestnik strajku sierpniowego 1980 roku, koordynator zakładowych struktur podziemnych, przew. ZR NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk (od 2010)

Przemysław Bogusławski, przewodniczący TKZ NSZZ „Solidarność” w „Polarze” (1981–1989), członek RKS (1983)

Tadeusz Świerczewski, członek RKS (1981–1982), współzałożyciel Solidarności Walczącej, organizator Komisji Zakładowych na Dolnym Śląsku odpowiedzialny za kolportaż prasy, aprowizację, bezpieczeństwo głównych drukarni RKS, pseud. Rustejko

Prof. dr. hc multi. Andrzej Wiszniewski, doradca szefa RKS „Solidarność” (1983–1989), pseud. Stanisław El

Jan Winnik, wiceprzewodniczący ZR NSZZ „Solidarność”(1981), członek Solidarności Walczącej, pseud. Bronek

Prof. Jan Sobczyk, red. naczelny „Z Dnia na Dzień” (do 13 XII 1981)

Stanisław Skotny, członek „Solidarności”, internowany (XII 1981–VII 1982), kolporter pism podziemnych, autor tekstów

Prof. Andrzej Kisielewicz, działacz Solidarności Walczącej (1982–1989) i współpracownik RKS „Solidarność” (1986–1987), pseud. Jan Mak.

Maria Peisert-Kisielewicz, współpracownik Solidarności Walczącej (1982–1989) i RKS „Solidarność” (1986–1987)

Dr Tadeusz Kozar, współpracownik podziemnej „Solidarności”, szef podziemnego Radia RKS „Solidarność” (1982–1984), pseud. Leon, Ignacy

Malgorzata Calińska-Mayer, wieloletnia przewodnicząca NSZZ „Solidarność” Polar Wrocław, działacz zakładowych struktur podziemnych

Jan Brandenburg, przewodniczący „Solidarności” w Pilnie, internowany, współpracownik RKS „Solidarność”

Barbara Tomaszewska, NSZZ „Solidarność” Polar, internowana (XII 1981 – VII 1982), współpracownik RKS „Solidarność”

dr Paweł Tomaszewski, członek NSZZ „Solidarność” Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, współpracownik RKS, wolontariusz w Arcybiskupim Komitecie Charytatywnym

Jerzy Langer, wiceprzewodniczący RKW „Solidarność” Województwa Wałbrzyskiego (1988–1989)

Jan Koziar, założyciel Rady Oświaty Niezależnej przy RKS NSZZ “Solidarność” Regionu Dolny Śląsk, pomysłodawca „Biblioteczki Ucznia” i „Biblioteczki Pracownika”, doradca RKW “Solidarność” Dolny Śląsk i Wrocławskiego Forum Samorządów Pracowniczych, pseud. Andrzej Sadowski

Dr Maria Elżbieta Dębowska, członek Tajnej Kancelarii RKS „Solidarność” (XII 1981–X 1982), pseud. Puma, Ela

Dr inż. Antoni Goraz, doradca ZR RKS i RKW „Solidarność”, współautor „wrocławskiego” programu gospodarczego I Zjazdu NSZZ „Solidarność”, pseud. ABC, Baca, Ekonomista

Marek Jakubiec, członek Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność”, pseud. Czarny

Ewa Bartkowiak-Jakubiec, członek Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność”

Krzysztof Tenerowicz, członek Solidarności Walczącej, pseud. Korek

Zbigniew Razik, członek NSZZ „Solidarność” zakładów Zbożowych Bolesławiec, więziony za działalność związkową (II 1982 – IV 1982), współpracownik RKS

Zbigniew Jakubiec, członek Arcybiskupiego Komitetu Charytatywnego we Wrocławiu

Włodzimierz Męcarski, więzień polityczny (1981–1984), członek RKW NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk (1987–1989), pseud. Wowa

Jarosław Broda, redaktor naczelny tygodnika „Solidarność Dolnośląska” (1980–1981) w stanie wojennym działacz „Solidarności” i Solidarności Walczącej

Anna Morawiecka, działaczka „Solidarności” i Solidarności Walczącej, dziennikarka Wschodnioeuropejskiej Agencji Informacyjnej

Mieczysław Perlak, członek Solidarności Walczącej, kolporter i drukarz (Robotnicze Wydawnictwo „Feniks”)

Joanna Turkowska z domu Szlachta, rzecznik SKS Wrocław, współpracownik KOR, internowana (1981–1982)

Krzysztof Turkowski, współpracownik KSS KOR, członek KSS, współorganizator strajku w sierpniu 1980 roku we Wrocławiu, wiceprzewodniczący MKZ NSZZ „Solidarność” działacz Duszpasterstw Ludzi Pracy, publicysta pism podziemnych, wiceprezydent Wrocławia (1990–1994)

Małgorzata Dobrowolska, współpracownik RKS, redaktor „Z Dnia na Dzień” (1988–1989)

Jacek Ossowski, członek „Solidarności”, przewodniczący Rady Miejskiej m. Wrocławia (2014–2018)

Jan Rogala, członek „Solidarności” (1980–1989), internowany, represjonowany